

Artiklu 300A tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta' Malta

QORTI CIVILI PRIM'AWLA

ONOR. IMHALLEF TONI ABELA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta 26 ta' Gunju, 2018

Numru 4

Rikors Numru 889/17TA

Mark a/k as Markus Micallef

vs

John Borg u Christopher Pace

II-Qorti:

Rat ir-Rikors Guramentat tal-Attur prezentat fid-29 ta' Settembru 2017 u mahluf minn Mark a/k Markus Micallef fl-istess data li permezz tieghu ppremetta u talab is-segwenti:-

- “1. Illi l-intimati huma debituri tal-attur fl-ammont ta' euro 19,722.17 oltre l-imghax u l-ispejjes.
2. Illi dan l-ammont huwa dovut wara gew likwidati s-societajiet Global Financial Investments Ltd, Farley Investments Ltd, Playhouse Ltd u Business Towers Limited meta dawn is-societajiet kienu debituri tal-attur fl-ammonti kif se jigi spjegat f'din il-kawza.

3. Illi l-intimat John Borg, bhala likwidatur ghal kull societa msemija fil-paragrafu 2 hawn fuq, huwa responsabbi ghal dan id-dejn ghaliex naqas li jivverifika d-dejn li kellha kull societa versu r-rikorrent qabel ma kkonkluda l-likwidazzjoni rispettiv ta' kull societa fuq imsemija.
4. Illi l-intimat Christopher Pace huwa responsabbi ghal dan id-dejn ghaliex bhala azzjonista ta' l-istess societajiet naqas li jinforma lil likwidatur b'tali dejn u naqas li jassikura li tali dejn jithallas qabel is-societajiet jigu likwidati. Illi bl-agir tagħhom l-intimati saru personalment responsabbi għal dawn l-ammonti.
5. L-intimati huma debituri tar-rikorrent fl-ammonti kif hawn taht spjegat:
  - a. euro 1747.00 rappresentanti bilanc dovut bhala spejjes n-konnessjoni mal-kawza Global Financial Investments Ltd. vs Mark Micallef (566/02 AF) deciza fil-31 ta' Mejju 2016 u n-kwantu għal euro 377.15 VAT;
  - b. euro 151.41 bilanc dovut in konnessjoni mal-kawza Mark Micallef vs. PlayHouse Ltd (Avviz 237/02MM);
  - c. euro 179.36 bilanc dovut in konnessjoni mal-kawza Mark Micallef vs. Farley Investments Ltd; (Avviz 239/02 SM);
  - d. euro 4237.62 imghax in konnessjoni mal-kawza Mark Micallef vs Playhouse Ltd; (Avviz 237/02MM);
  - e. euro 5770.90 imghax in konnessjoni mal-kawza Mark Micallef vs Business Towers Ltd; (Avviz 238/02 JAB);
  - f. euro 5247.40 imghax in konnessjoni mal-kawza Mark Micallef vs Farley Investments Ltd; (Avviz 239/02SM);
  - g. euro 528.77 u euro 40.25 VAT in konnessjoni mal-kawza Mark Micallef vs. Playhouse Limited; (Avviz 237/02MM);
  - h. euro 721.37 u euro 60.57 VAT in konnessjoni mal-kawza Mark Micallef vs Business Towers Ltd (Avviz 238/02JAB);
  - i. u n-kwantu għal euro 592.83 u euro 67.57 VAT in konnessjoni mal-kawza Mark Micalef vs. Farley Investments Ltd. (Avviz 239/02SM);

Għaldaqstant is-societa attrici titlob bir-rispett li din l-Onorabbi Qorti tiddikjara:

- (1) li l-konvenuti huma personalment debituri tar-rikorrenti fl-ammont ta' euro 19722.17 oltre l-imghax legali.
- (2) Tikkundanna lil konvenuti sabiex ihallsu lir-rikorrent l-ammont ta' euro 19,722.17 u l-imghax legali ghar-ragunijet fuq imsemmija.

Bl-ispejjes inkluzi dawk tal-ittra ufficiali datat 17 ta' April 2017 kontra l-intimati li huma minn issa ngunti ghas-subizzjoni.”

Rat ir-Risposta Guramentata tal-Konvenut Christopher Pace prezentata fid-19 ta' Ottubru 2017 u mahlufa fl-istess data mill-imsemmi Christopher Pace li permezz tagħha wiegeb u eccepixxa s-segwenti:-

“Il-Fatti li Jwasslu għal Eccezzjoni Preliminari

L-azzjoni odjerna tirrigwarda allegati krediti tal-attur kontra erba' socjetajiet (u mhux kontra l-esponent kif hawn citat de proprio) li kien jisimhom:

- Globe (mhux “Global” kif erronjament indikat fir-rikors guramentat) Financial Investments Limited;
- The Playhouse Company Limited;
- Farley Investments Limited; u
- Business Tower Limited.

Dawn is-socjetajiet kollha gew xolti, stralcjati u mneħħija mir-registr tas-socjetajiet fid-dati li jidhru hawn:

Kumpannija	Data ta' Xoljiment	Tnejhiet mir-Registru
Globe Financial Investments Limited	19 ta' Dicembru 2006	24 ta' Settembru 2011
Farley Investments Limited	6 ta' Gunju 2003	7 ta' Dicembru 2005
The Playhouse Company Limited	6 ta' Gunju 2003	25 ta' Jannar 2006
Business Tower Limited	31 t'Awwissu 2009	2 t'Awwissu 2014

Minn hawn jidher għalhekk illi s-socjetajiet allegatament debituri kienu kollha kemm huma defunti snin sew qabel il-prezentata tar-rikors guramentat.

F'din il-kawza qegħdin naraw illi filwaqt illi l-allegati debituri huma erba' socjetajiet, illum defunti, il-kawza qegħda ssir kontra l-esponent, illi kien azzjonist fihom.

Minn dawn il-fatti tohrog eccezzjoni preliminari.

Eccezzjoni Preliminari

L-esponent jeccepixxi li hu mhux il-legittimu kontradittur, ghaliex sabiex hu jkun tenut illi jagħmel tajjeb għad-djun ta' socjeta` xolta u imħassra minn fuq ir-Registru tal-Kumpanniji, tezisti procedura tassattiva provvduta fl-artikolu 300A tal-Kap. 386, liema procedura giet injorata mill-attur, li ghazel li jiehu azzjoni diretta kontra l-esponent, liema azzjoni hi insostenibbli fid-dritt. Għalhekk l-esponent għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju.

Subordinatament u mingħajr pregudizzju l-esponent iressaq dawn il-fatti u eccezzjonijiet oħrajn.

Fatt dwar il-Mertu

Kif jidher mid-dokumenti ezibiti mill-attur, jidher illi dak li jirrigwarda l-pretensjoni kontra is-socjetajiet, The Playhouse Company Limited, Business Tower Limited u Farley Investments Limited din tirrigwarda bilanci allegatament dovuti lill-attur in segwitu għal tliet kawzi li dan kien fetah kontra dawn it-tliet kumpanijji, kif ukoll spejjeż u imghax.

Hawn jigi mfisser illi dawn it-tliet kawzi kienu gew ammessi, u is-somom pretizi fihom kienu gew depozitati (815/2002 tal-15/5/2002 – The Playhouse Company Limited, 758/2002 tas-7/5/2002 – Farley Investments Limited, 811/2002 tal-15/5/2002 – Business Towers Limited) fir-Registru tal-Qorti (xi xhur qabel il-ftuh ta' din il-kawza, id-depoziti gew zbankati). Għalhekk huwa incert x'irid jghid l-attur meta jitlob bilanc dovut minn dawn il-pretensjonijiet fil-paragrafu 5(b)(c)(g)(h) u (i). Id-depoziti gew milqutin b'mandat ta' sekwestru mahrug mis-socjeta` l-ohra Globe Financial Investments Limited in kawtela ta' pretensjoni li hi kellha kontra l-attur għal xogħol hazin fuq impjant tal-arja kondizzjonata f'bini proprjeta` tagħha. Dik il-kawza intrebhet mill-attur, u għalhekk id-depoziti gew rilaxxjati.

Fil-paragrafu 5(d)(e) u (f), l-attur qed jitlob imghax fuq is-sorte ta' dawk il-kawzi, meta fil-fatt is-sorte kien depozitat fir-registru, u għalhekk ma jattirax imghax.

Eccezzjonijiet dwar il-Mertu

Qed ikun hawn ukoll eccepit (mingħajr pregudizzju ghall-eccezzjoni preliminari) illi una volta sar depozitu tas-sorte il-Qorti:

1. Ma jistax ikun hemm bilanc ta' sorte dovut; u
2. Ma jistghux jiddekorru imghax, billi s-socjetajiet koncernati kienu effettivament hallsu dak li kien dovut.
3. Kwindi it-talbiet attrici fir-rigward ta' bilanci dovuti minn dawn is-socjetajiet, kif ukoll l-imghax pretiz, huma infondati fil-fatt u fid-dritt.”

Rat ir-Risposta Guramentata tal-Konvenut l-iehor John Borg prezentata fis-7 ta' Novembru 2017 u mahlufa fl-istess data mill-imsemmi John Borg li permezz tagħha wiegeb u eccepixxa s-segwenti:-

Difiza

1. Preliminjament, l-improponibbiltà` tal-azzjoni peress illi l-kawza kif proposta mir-rikorrent m'hix skont il-procedura appozita, kontemplata fl-artikolu 300A(2) tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta. Ghalhekk l-esponent għandu jigi liberat mid-domandi.
2. Preliminjament ukoll, u mingħajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tar-rikorrenti fil-konfront tas-socjetajiet The Playhouse Company Limited u Farley Investments Limited huma preskritti ai termini tal-artikli 2156(d) u/jew (f) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
3. Mingħajr pregudizzju għas-suespost u fil-mertu, l-esponent illikwida l-kumpannji in kwistjoni skont l-informazzjoni mogħtija lilu mill-intimat l-iehor Christopher Pace u għalhekk l-esponent m'huwa responsabbli ghall-ebda telf li allegatament sofra l-attur. Fi kwalunwe kaz, ir-rikorrenti naqas milli jagħmel talba fit-terminu stabbilit fl-artikolu 275 tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta.
4. Mingħajr pregudizzju għas-suespost u fil-mertu, it-talbiet tar-rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u l-ammonti reklamati m'hum iex dovuti. Jirrizulta illi:
  - (i) Kull sorte indikat bhala dovut fil-kawzi b'numru ta' referenza 237/2002 MM, 238/2002JAB, 239/2002SM, gie depozitat il-Qorti u għalhekk ma jista' jirrizulta l-ebda bilanc dovut (ara cedoli hawn annessi u mmarkati bhala **Dok. JB1**);
  - (ii) Minkejja li saret t-talba opportuna, fil-kawzi b'numru ta' referenza 237/2002MM u 239/2002SM, l-Onor Qorti tal-Magistrati (Malta) ma ornatx li jsir hlas ta; imghax (ara sentenzi hawn annessi u mmarkati **Dok. JB2**);
  - (iii) Fi kwalunke kaz, l-ebda imghax ma jista' jiddekorri fuq sorte meta dan ikun diga effettivament thallas permezz ta' cedoli ta' depozitu, liema depoziti gew sussegwentement sbankati mill-istess rikorrenti (ara Dok. JB1).

5. Minghajr pregudizzju għas-suespost, jigi rilevat illi l-intimat Christopher Pace iffirma dikjarazzjoni fejn huwa jindennizza lill-esponent għal kwalunkwe responsabbilita` fir-rigward tax-xoljiment tas-socjeta` Globe Financial Investments Limited (**Dok. JB3**). Is-socjetajiet l-ohra in kwistjoni cie` The Playhouse Company Limited, Business Towers Limited u Farley Investments Limited, kieno joperaw bhala kumpannji sussidjarji ta' Globe Financial Investments Limited. Għalhekk, jigi sottomess illi jekk din l-Onor Qorti tiddeċiedi li għandha tilqa' it-talbiet tar-rikorrenti, hija għandha tordna lill-intimat l-iehor Christopher Pace, jindennizza lill-esponent għal kwalunkwe ammont li jigi dikjarat dovut mill-esponent lir-rikorrent.

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Fatti

7. Il-kawza fl-ismijiet *Globe Financial Investments Limited vs Mark Micallef ezercenti l-kummerc taht l-isem Proinvest b'numru ta'* referenza 566/2002AF giet deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili nhar il-31 ta' Mejju 2016 (**Dok. JB4**).
8. Il-kawza fl-ismijiet *Mark Micallef ezercenti l-kummerc taht l-isem Proinvest vs Playhouse Limited* b'numru ta' referenza 237/02 MM u b'talba għal hlas ta' Lm1819.21, giet deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) nhar it-13 ta' Mejju 2002 (Dok. JB2).
9. Il-kawza fl-ismijiet *Mark Micallef ezercenti l-kummerc taht l-isem Proinvest vs Business Towers Limited* b'numru ta' referenza 238/2002 JAB u b'talba għal hlas ta' Lm2477.47, giet deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) nhar il-21 ta' Mejju 2002 (ara **Dok. JB5**).
10. Il-kawza fl-ismijiet *Mark Micallef ezercenti l-kummerc taht l-isem Proinvest vs Farley Limited* b'numru ta' referenza 239/02SM u b'talba għal hlas ta' Lm2252.71, giet deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) nhar is-7 ta' Mejju 2002.
11. L-ammonti mitluba gew depozitati l-Qorti permezz ta' tlett cedoli ta' depoziti (ara Dok. JB1).
12. Globe Financial Investments Limited giet xolta nhar id-19 ta' Dicembru 2006 u tneħħiet mir-Registru tal-kumpannji nhar l-24 ta' Settembru 2011.
13. Farley Investments Limited giet xolta nhar is-6 ta' Gunju 2003 u tneħħiet mir-Registru tal-kumpannji nhar is-7 ta' Dicembru 2005.

14. The Playhouse Company Limited giet xolta nhar is-6 ta' Gunju 2003 u tnehhiet mir-Registru tal-kumpanniji nhar il-25 ta' Jannar 2006.
15. Business Towers Limited giet xolta nhar il-31 ta' Awwissu 2009 u tnehhiet mir-Registru tal-kumpanniji nhar it-2 ta' Awwissu 2014.
16. Tali xoljimenti saru skont l-informazzjoni mogtija lill-esponent minghand l-intimat l-iehor Christopher Pace.
17. Christopher Pace iffirma dikjarazzjoni datata 19 ta' Dicembru 2006, fejn huwa jindennizza lill-esponent ghal kwalunkwe responsabbilita` fir-rigward tax-xoljiment tas-socjeta` Globe Financial Investments Limited. The Playhouse Company Limited, Business Towers Limited u Farley Investments Limited, kieno joperaw bhala kumpanniji sussidjarji ta' Globe Financial Investments Limited.”

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Rat id-dokumenti li gew esebiti in atti;

Qrat ix-xhieda fil-kawza;

Rat il-verbal tal-udjenza tat-13 ta' Frar 2018 fejn il-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni tal-Konvenuti.

Punti ta' fatti

1. Il-pretensjoni ta' l-Attur wara din l-azzjoni hija li l-Konvenuti jinzammu personalment responsabbi fl-ammont ta' €19,722.17 inkluz imghax legali.
2. Dan l-ammont jirraprezenta bilanci, spejjez, imghaxijiet u VAT dovuti n segwitu ghal tlett kawzi li gew istitwiti mill-Attur Mark Micallef kontra s-socjetajiet PlayHouse Ltd, Business Towers Limited u Farley

Limited kif ukoll kawza ohra istitwita mis-Socjeta` Globe Financial Investments Limited kontra I-istess Attur Mark Micallef. Dawn I-erbgha kawzi huma s-segwenti:-

1. Avviz nru 237/2002MM Mark Micallef ezercenti I-kummerc taht I-isem "Proinvest" vs PlayHouse Ltd deciza fit-13 ta' Mejju 2002 a` fol 20 u 50;
  2. Avviz nru 238/2002JAB Mark Micallef ezercenti I-kummerc taht I-isem Proinvest vs Business Towers Limited deciza fil-21 ta' Mejju 2002 a` fol 26 u 68;
  3. Avviz nru 239/2002SM Mark Micallef ezercenti I-kummerc taht I-isem Proinvest vs Farley Ltd deciza fis-7 ta' Mejju tas-sena 2002 a` fol 23 u 52;
  4. Cit nru 566/2002AF Globe Financial Investments Ltd. Vs Mark Micallef ezercenti I-kummerc taht I-isem "Proinvest" deciza fil-31 ta' Mejju 2017 a` fol 5 u 55;
- 3.** Dawn I-erbgha Socjetajiet imsemmija gew kollha likwidati u sussegwentement stralcjati. Farley Investments Limited giet imnehhija mir-registru fis-7 ta' Dicembru 2005, The Playhouse Company Limited giet hekk imnehhija fil-25 ta' Jannar 2006, Globe Financial Investments Limited giet imnehhija fl-24 ta' Settembru 2011 u Business Tower Limited tnehhiet fit-2 ta' Awwissu 2014 (ara I-avvizi ta' stralc a` fol 82 sa 101).

4. Jirrizulta li t-tlieta mill-Kawzi fuq imsemmija gew ammessi mis-Socjetajiet The Playhouse Company Limited, Business Tower Limited u Farley Investments Limited. L-ammonti kannonizzati gew depozitati fir-Registru tal-Qorti permezz tar-rispettivi cedoli ta' depozitu 815/2002 (a` fol 44), 811/2002 (a` fol 48) u 758/2002 (a` fol 46).

5. Jidher izda, li I-Attur ma setghax jizbanka dawn l-ammonti minhabba li gew kolpiti b'mandat ta' sekwestru kawtelatorju numru 960/2002 li gie prezentat kontra I-Attur in kawtela ta' pretensjonijiet li s-Socjeta` Globe Financial Investments Ltd li kienet qed tavvanza permezz ta' kawza ohra kontra I-Attur. Kif inghad aktar 'l fuq, din il-kawza giet deciza permezz ta' Sentenza moghtija fil-31 ta' Mejju 2017 fejn il-Qorti cahdet it-talbiet tas-Socjeta` Globe Financial Investments Limited bl-ispejjez kontra I-istess socjeta`.

Punti ta' Ligi

6. L-azzjoni li qed jesperita I-Attur b'din il-Kawza hija dik li permezz tagħha qiegħed jipprova jirkupra, spejjes tal-imsemmija Kawzi, imghaxijiet fuq il-Kapital kannonizzat bis-Sentenzi u kif ukoll bilanci ta' kapital inkonnessjoni ma xi uhud minn dawn il-kawzi. Għalhekk hija l-azzjoni tal-kreditur kontra d-debitur.

7. Ir-ragunijiet ghaliex il-Konvenuti għandhom, skont I-Attur, jinzammu responsabbi personalment huma indikati fit-tielet u r-raba'

premessa tar-rikors promotur. Dawn jikkonsistu fil-fatt, li John Borg, bhala likwidatur tal-istess erbgha Socjetajiet, naqas li jivverifika d-dejn li kellha kull Socjeta` versu r-rikorrenti qabel ma kkonkluda l-likwidazzjoni rispettiva ta' kull Socjeta' imsemmija. Min-naha l-ohra Christopher Pace, bhala azzjonista ta' l-istess erbgha Socjetajiet, naqas li jinforma lil likwidatur b'tali dejn u naqas li jassikura li tali dejn jithallas qabel is-Socjetajiet jigu likwidati.

8. L-Attur isostni li l-kumpanijia Globe Financial Investments Limited, The Playhouse Company Limited, Business Towers Limited u Farley Investments Limited gew kollha xolti u mnehhija mir-Registru u “b'mod ghal kollox ... ... frawdolenti” sabiex l-Attur jigi inabilitat milli jiehu dak li l-Qorti ddecidiet permezz tas-sentenzi fuq senjalati. Dejjem skont l-Attur, dan sar meta Christopher Pace ta” x'jifhem li l-kumpaniji kienu għadhom jezistu billi kompla għaddej bil-proceduri legali stitwiti kontra l-Attur mis-socjeta` Globe Financial Investments Limited u baqa' jidher fil-kawza anke wara li giet xolta s-socjeta` msemmija (ara affidavit tal-attur a` fol 72 u 73). Għalhekk il-Qorti tifhem li fir-rigward tal-Likwidatur qed tkun imputata n-negligenza fl-esekuzzjoni tal-inkarigu tieghu mentri fir-rigward tal-Konvenut l-iehor qed ikun imputat id-dolo.

9. Il-vertenza li għandha quddiemha din il-Qorti tikkumplika ruhha bl-eccezzjoni preliminari mogħtija mill-Konvenuti li eccepew l-improponibbilitá tal-azzjoni odjerna, stante li fic-cirkostanzi tal-kaz, l-

azzjoni kif istitwita ma hiex skont il-procedura appozita kif kontemplata fl-artikolu 300A(2) tal-Kap. 386 tal-Ligijiet ta' Malta. Ghalhekk il-Konvenuti qed isostnu, li din l-eccezzjoni għandha tkun milqugħha u li per konsegwenza jigu lliberati mill-osservanza tal-gudizzju (ara fol 37 u 40).

Konsiderazzjonijiet

10. L-Attur iddecieda li jipproponi l-azzjoni odjern kontra l-azzjonisti fis-Socjetajiet fuq imsemmija u kif ukoll kontra l-liwidatur, fil-kapacita` personali tagħhom. Il-Qorti tifhem ghaliex ghazel din it-triq. Ma setax jipproponi l-azzjoni kontra s-Socjetajiet inkwistjoni ghaliex illum huma inesistenti fid-dawl li dawn gew likwidati u kancellati minn fuq ir-Registru tas-Socjetatjiet Kummercjali mizmum mir-Regolatur appositu. Ghalhekk huwa fid-dawl ta' dawn il-fatti li jiccirkoskrivu l-azzjoni ittentata, li din il-Qorti għandha tagħmel l-apprezzament legali, kemm tal-pretensjonijiet tal-Attur u kif ukoll tal-eccezzjoni preliminari fuq imsemmija.

11. Jibda biex jingħad li taht il-ligi tal-Kumpaniji, Kap. 386 tal-ligijiet ta' Malta, azzjoni għal dikjarazzjoni ta' responsabbilita` illimitata u diretta ta' azzjonisti u rappresentanti ta' socjeta` hija biss permissibbli f'zewg cirkostanzi. Dawn ic-cirkostanzi huma kontemplati fl-artikoli 315 (kummerc bi frodi) u 316 (kummerc hazin) tal-imsemmi Kap tal-ligijiet ta' Malta. Ghalhekk din il-Qorti l-ewwel ser tezamina dawn iz-zewg artikoli, sabiex tqis jekk il-bazi tal-azzjoni kif proposta, jistax jingħad li giet imsejsa fuq xi wahda miz-zewg istanzi kontemplati mill-ligi kif spjegat.

12. Kif intqal tajjeb mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza **Dr. Andrew Borg Cardona bhala stralcjarju ghan-nom u in rappresentanza ta' Priceclub Operators Limited vs Victor Zammiet et moghtija fl-14 ta' Mejju 2010**, “*Skond dawn l-artikoli ghalhekk ikun hemm kummerc bi frodi [artikolu 315] jekk waqt l-istralc ta' kumpanija jkun jidher li xi negozju tal-kumpanija jkun tmexxa bil-hsieb ta' frodi ta' kredituri tal-kumpanija jew ta' kredituri ta' xi persuna ohra jw bil-ghan ta' frodi, waqt li jkun hemm kummerc hazin [artikolu 316] meta kumpanija tkun giet xolta u tkun insolventi u jkun jidher li persuna li kienet direttur tal-kumpanija kienet taf, jew kellha tkun taf qabel ix-xoljiment tal-kumpanija, li ma kienx hemm prospett xieraq li l-kumpanija setghat tevita x-xoljiment minhabba l-insolvenza tagħha.*”

13. L-Artikolu 315 ghalhekk jistabbilixxi l-procedura għal dikjarazzjoni ta' responsabbilita` illimitata fil-kaz ta' kummerc bi frodi (fraudulent trading) unikament waqt li l-kumpanija tkun fi process ta' stralc. Di fatti dan l-artiklu specifikament jiddisponi fl-ewwel sentenza tieghu hekk: “*Jekk waqt l-istralc ta' kumpanija.....*” (emfazi tal-Qorti). Fil-kawza li għandha quddiemha din il-Qorti l-azzjoni odjerna giet intavolata kontra l-liwidatur u l-azzjonist ta' Socjetajiet li humagia stralcjati u mneħħija mir-registru u għalhekk ma tistax tinkwadra taht il-procedura stabbilita f'dan l-Artikolu ghax jonqos element legali importanti ai fini tal-ezercizzjoni taht l-imsemmi artiklu.

14. Taht I-Artikolu 316, Qorti tista tiddikjara direttur ta' socjeta` personalment responsabbi fil-kaz ta' kummerc hazin (wrongful trading) fejn is-socjet` tkun diga' xolta u tkun insolventi. Ai termini tas-sub-inciz 2 tal-artikolu msemmi, Qorti tista' tiddikjara dan unikament fuq ir-rikors tal-istralcjarju tal-Kumpanija. L-azzjoni giet esperita mill-Attur qua kreditur u mhux mill-istralcjarju li f'din il-kawza inzerta li huwa Konvenut. Isegwi ukoll, li din l-azzjoni ma hiex ezercitabbi kontra l-likwidatur, kif inhu l-kaz li għandha quddiemha din il-Qorti. Dan ifisser li l-pretensjoni tal-Attur lanqas taht dan l-Artikolu ma tista' tkun inkwadrata.

15. Bi-azzjoni li qiegħed jesperita l-Attur, hija indubbjament intiza li twassal ghall-“lifting of the corporate veil”, talinqas zgur fil-konfront tal-Konvenut Christopher Pace. Il-Qorti tagħraf, li l-kuncett tar-responsabbilita` personali ta' rappresentanti ta' socjeta` b'responsabbilita` limitata, u cioe` “*lifting of the corporate veil*”, gie wkoll accettat fid-dottrina u fil-gurisprudenza nostrali, anke fil-kuntest ta' azzjoni għal kanonizzazzjoni ta' kreditu, meta jigi stabbilit agir frawdolenti u *in mala fides*. Dan abbazi tal-principju, li ebda negozju guridiku ma għandu jgawdi mmunita` mill-principju *fraus omnia corruptit*, principju li gie senjalat f'diversi sentenzi fosthom dik mogħtija min din **il-Qorti stess fid-9 ta' Jannar 2018 fl-ismijiet Grace Bonello pro et noe vs Karl Bonello et kif ukoll Franstan vs Kashmiri Palace Limited et, Prim' Awla tal-Qorti Civili, 9 ta' Frar 2017; Jane Chircop**

et vs Robert Mizzi pro et noe, Prim' Awla tal-Qorti Civili, 27 ta' April 2017; L-Avukat Dottor Ivan Sammut nomine vs Winetailors Limited et, Prim' Awla tal-Qorti Civili 31 ta' Ottubru 2016; Sirap Limited vs IT 2010 Limited et, Qorti tal-Magistrati (Malta), 7 ta' Ottubru 2013.

16. Izda l-azzjoni kif esperita fil-kawza li għandha quddiemha din il-Qorti tinkalja anke minn dan l-aspett. Ma tistax issib konfort taht dan il-principju peress li, ladarba s-Socjetajiet in kwistjoni huma kollha stralcjati u xjolti, ma hemm l-ebda mantell tal-personalita` guridika li din il-Qorti tista' tgholli. B'dan kollu ma jfissirx il-ligi f'ċirkostanzi bhal dawn ma toffrix rimedju. Dan ir-rimedju jinsab fil-ligi li tirregola I-Kumpaniji u ciee` Kap 386 tal-ligijiet ta' Malta, li kif ser jinghad aktar 'I isfel hija ligi specjali. Apparti r-rimedji fuq imsemmija, fil-kaz partikulari ta' din il-Kawza, l-artiklu 300A tal-imsemmi Kap tal-ligijiet huwa rimedju iehor li l-Attur kellu għad-disposizzjoni tieghu. Dan l-artiklu jiddisponi hekk:-

"(1) Meta fil-kors ta' l-istralc ta' kumpannija l-istralcjarju ma jkunx ikkalkola xi assi tal-kumpannija, u l-isem tal-kumpannija jkun thassar minn fuq ir-registru, kull persuna interessata tista' b'rrikors, titlob lill-Qorti biex tordna r-rettifikasi ta' l-iskema ta' distribuzzjoni, u l-Qorti tista', meta jidhrilha xieraq, tordna dik ir-rettifikasi taht dawk il-pattijiet u l-kondizzjonijiet li jidhrilha xierqa.

(2) Meta kumpannija tkun għamlet distribuzzjoni lill-azzjonisti tagħha skond skema ta' distribuzzjoni u l-isem ta' dik il-kumpannija jkun thassar

minn fuq ir-registrū, kull kreditur li l-pretenzjoni tieghu kontra l-kumpannija ma tkunx giet sodisfatta jista', b'rikors, jagħmel talba għal-dak li hu dovut lilu mingħand l-azzjonisti tal-kumpannija pro rata ghall-ammont li jkun ricevut mill-azzjonisti mad-distribuzzjoni, u l-Qorti tista', meta tikkunsidra hekk xieraq, tordna li jsiru hlasijiet mill-azzjonisti lil dak il-kreditur taht dawk il-pattijiet u l-kondizzjonijiet li jidhrilha xierqa : Izda f'ebda kaz ma għandu azzjonist ikun meħtieg li jikkontribwixxi għal-ammont li jkun izjed minn dak ricevut minnu mad-distribuzzjoni.

(3) Ma jista' jsir ebda rikors taht dan l-artikolu wara li jghaddu hames snin mid-data li fiha l-isem tal-kumpannija jkun thassar mir-registrū."

17. Fis-Sentenza tal-PA per Imħallef Joseph Zammit McKeon fl-ismijiet Ian Mizzi vs Registratur tal-Kumpaniji et tat-30 ta' Novembru 2010 jingħad li dan l-artiklu jipprovd biss għar-rettifikazzjoni ta' l-iskema ta' distribuzzjoni u mhux għat-taqegħid mill-għid ta' l-isem tal-kumpannija fuq ir-Registru. Minn hawn johrog, li anke f'din ic-cirkostanza specjali, la darba Kumpanija tkun tneħħiet minn fuq ir-Registru tas-Socjetajiet Kummerċjali u wara li jkunu gew distribwiti l-assi kollha, is-socjeta` per se` ma tista' qatt tkun risuxxitata.

18. Oltre dan, il-Qrati dejjem sostnew li dan l-artiklu għandu jsib l-applikazzjoni tieghu b'mod strett u assidwu, anke fir-rigward tat-termini imposti mill-istess artiklu ghall-ezercizzju tieghu. (ara **Sentenza tal-PA per Imħallef Joseph Zammit McKeon fl-ismijiet Dr. Paul Micallef**

Grimaud nomine vs Keith Micallef nomine et tat-30 ta' Novembru 2009). Minn dan kollu jidher li l-legislatur ried, li f'cirkostanzi bhal dawk li għandha quddiemha l-Qorti, la darba tkun saret id-distribuzzjoni tal-assi ta' societa` *per via di liquidazione*, eccezzjonalment biss tista' terga' titqanqal *l-pretensjoni ta' xi kreditur li t-talba tieghu ma tkunx giet sodiosfatta u dan b'mod ristrett u fiz-zmien li jimponi dan l-artiklu fit-tielet subartiklu tieghu. L-intenzjoni wara dan l-artiklu hija dik, li l-interessi tal-partijiet kollha jitqegħdu fic-cert darba għal dejjem.*

19. Huwa l-artiklu 300B li jipprovdi għar-restituzzjoni mill-għid ta' isem is-socjeta` u li l-istralc jerga' jinfetah mill-għid. Artiklu li jsib l-applikazzjoni tieghu fil-kaz li l-istralc ikun vizzjat bi frodi jew b'illegalità ta' natura materjali, kif bhal donnu qiegħed jippretendi l-Attur f'din il-Kawza tal-inqas fil-konfront tal-Konvenut Christopher Pace. Il-ligi tagħti dan ir-rimedju b'mod sussidjarju ghall-azzjoni ohra li l-kreditur jista' jkollu għad-disposizzjoni tieghu pero' bhal dak ta' qablu, anke hawn il-ligi tiddisponi li azzjoni ta' din ix-xorta hija ammissibbli biss sa zmien hames (5) snin minn meta s-socjeta` tkun giet stralcjata. Għalhekk, din il-Qorti tifhem li d-dekorrenza ta' hames snin tissigilla darba għal dejjem id-destin ta' kull kreditur ta' liema xorta tkun.

20. Izda kif ingħad aktar 'I fuq, l-ermenewtika lokali tinsenja li dawn huma rimedji specjali u straordinarji, li għandhom ikunu ammessi b'ċirkospezzjoni u b'mod strett. Minn dan ifaqqas l-argument, li l-ligi ma

tippermettix li jsiru azzjonijiet ta' xorta differenti minn dawk li tiprovdin il-ligi specjali. Dan ifisser, li azzjoni ta' natura generali mhux ammissibbli ghax dan imur kontra l-principju ta' *lex specialis, derogat generalis*. Is-Socjetajiet Kummercjali huma regolati minn ligi specjali. Ligi li tidderoga minn kull ligi ohra generali (ara **Sentenza PA per Imhallef Joseph Zammit Mckeon fl-ismijiet Emmanuel Micallef pro et vs Carmelo Farrugia pro et tal-24 ta' Ottubru 2011**).

21. Il-Qorti hasbet fit-tul dwar dan il-punt u waslet ghall-konkluzjoni li li kieku, fic-cirkostanzi li għandha quddiemha, kellha tagħti interpretazzjoni wisgha u liberali tal-principji legali involuti, fir-rejalta' tkun qegħdha timmina dik ic-certezza, mhux biss bejn il-partijiet involuti, izda anke *erga omnes*, li timmira ghaliha din il-ligi specjali li tirregola s-Socjetajiet Kummercjali. Fi ftit kliem, dak li suppost ikun ingħalaq darba għal dejjem bid-dekorrenza ta' hames (5) snin minn meta Socjeta' Kummercjali tkun thassret, ikun jista' jerga' jinfetah interminabbilment.

22. Sabiex din il-Qorti waslet għal din il-konsiderazzjoni ma naqsitx li tiehu inkonsiderazzjoni, li l-Attur qiegħed jargumenta li l-istat li sab ruhu fihi huwa frott ta' qerq prattikat mill-Konvenut Christopher Pace fil-kawza li kienet istitwiet kontra tieghu s-Socjeta' Global Financial Investments Ltd. Skont l-Attur dan il-qerq jikkonsisti fil-fatt li fil-Kawza imsemmija huwa kien gie sgwidat, peress li ingħatatlu l-impressjoni mill-Konvenut

Christopher Pace, li dawn il-Kumpaniji kienu għadhom attivi meta fil-fatt kienew gew imħassra minn fuq ir-registrū.

23. Izda f'dan ir-rigward il-Qorti tosserva li mis-Socjetajiet kollha fuq imsemmija, kienet biss is-Socjeta` Globe Investments Services Ltd parti ghall-Kawza inkwistjoni. Għalhekk, jekk qatt seta' gie sgwidat kien biss fil-konfront ta' din is-Socjeta` u mhux tal-ohrajn ghax ma kienux huma li sgwidaw lill-Attur. Dik il-Kawza giet presentata fis-17 ta' Mejju 2002 u s-Socjeta` Globe Investments Services Ltd giet stralcjata fl-24 ta' Settembru 2011. Dan ifisser li waqt li kienet għaddejja dik il-Kawza, għal ben disgha (9) snin dik is-Socjeta` kienet għadha attiva. Is-Socjetajiet l-ohrajn, wahda giet imħassra fl-2005 u l-ohra fl-2006, mentri Business Towers Ltd giet imħassra fil-21 ta' Mejju 2002!

24. L-Attur ma messux strah fuq is-sistema ta' kondotta tas-Socjeta' Attrici u d-diretturi tagħha f'dik il-kawza. Dan qiegħed jingħad inkwantu artikolu 324 tal-ligi in kwistjoni jiddisponi hekk:-

"(1) Meta l-isem tal-kumpannija jitħassar minn fuq ir-registrū, ir-Registratur għandu minnufih jgħaddi biex jippubblika avviż dwar dan fil-Gazzetta jew fuq website miżmuma mir-Registratur."

25. Dan ifisser, li l-istess ligi tipprovdi avvizi għal pubbliku in generali biex jgharrfu jimxu f'kaz li jkollom interess. L-Attur kellu l-mezz biex isegwi l-istat ta' dawn is-Socjetajiet. Għalhekk, l-Attur kellu ben hames

snin minn meta thassru dawn is-Socjetajiet u t-thassir taghhom gie ippubblicizzat kif fuq inghad, biex jitlob dak li qed jippretendi li jiehu f'din fil-Kawza. La ma approfittax ruhu mill-beneficju li kellu taht ligi specjali, ma jistax issa jippretendi li jikseb dawk id-drittijiet taht xi regola jew norma generali tal-ligi.

26. Din il-Qorti ghalhekk, tikkonkludi, li l-procedura li fil-fatt kellu jesperixxi l-Attur hija dik kontemplata fl-Artikolu 300A(2) tal-Kap. 386. Ai termini tas-subinciz (3) tal-imsemmi artikolu 300A, tali procedura kellha ssir fi zmien hames snin mid-data li fiha s-Socjetajiet in kwistjoni gew imhassra mir-Registru.

Decide

Ghaldaqstant u ghar-ragunijiet fuq imsemmija, il-Qorti qieghda taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi:

Filwaqt li **tilqa'** l-eccezzjoni preliminari tal-Konvenuti u tilliberahom mill-osservanza tal-gudizzju, qeghdha konsegwentement **tichad** it-talbiet Attrici.

Spejjez ta' din il-kawza għandhom ikunu sopportati mill-Attur.

Imhallef Toni Abela

Deputat Registratur